

Akcija praćenja stanja kocka-

vica u suradnji Državnog zavoda za zaštitu prirode i škola odobrena je i na europskoj razini i uvrštena u novu Europsku strategiju za zaštitu biljaka (European Plant Conservation Strategy), koja je suradnju stručnjaka i amatera, radi zaštite ugroženih vrsta, preporučila i ostalim zemljama.

Akcija praćenja stanja kockavice traje **tokom mjeseca ožujka i travnja**, a vrši se obilaskom lokaliteta, prebrojavanje jedinki i određivanje veličine populacije standardnim metodama opisanim u Priručniku za inventarizaciju i praćenje stanja flore (T. Nikolić, 2006), kojeg možete naći na internetskoj stranici:

http://www.dzpz.hr/dokumenti_upload/20100316/dzpz201003161327130.pdf

Priključite se akciji inventarizacije i praćenja stanja kockavice, te tako pridonesite očuvanju ove ugrožene vrste!

Za sve informacije ili stručnu pomoć molimo kontaktirajte:

**Javna ustanova za upravljanje
zaštićenim dijelovima prirode
Bjelovarsko bilogorske županije**

Milana Novačića 13, 43240 Čazma

Tel / fax: 043 227 088

Mob. : 099 4448 441

E-mail: juzastita.prirode@post.t-com.hr

Web: www.zastita-prirode-bbz.hr

Izdavač: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Bjelovarsko-bilogorske županije
Milana Novačića 13, 43240 Čazma, Tel / fax: 043 227 088

E-mail: juzastita.prirode@post.t-com.hr

Web: www.zastita-prirode-bbz.hr

Za izdavača: Spomenka Mlinarić, ravnateljica
Tekst: Spomenka Mlinarić, Milan Obranović i Melita Medač Radić
Fotografije: Arhiva Javne ustanove Priroda BBŽ

KOCKAVICA

(Fritillaria meleagris L.)

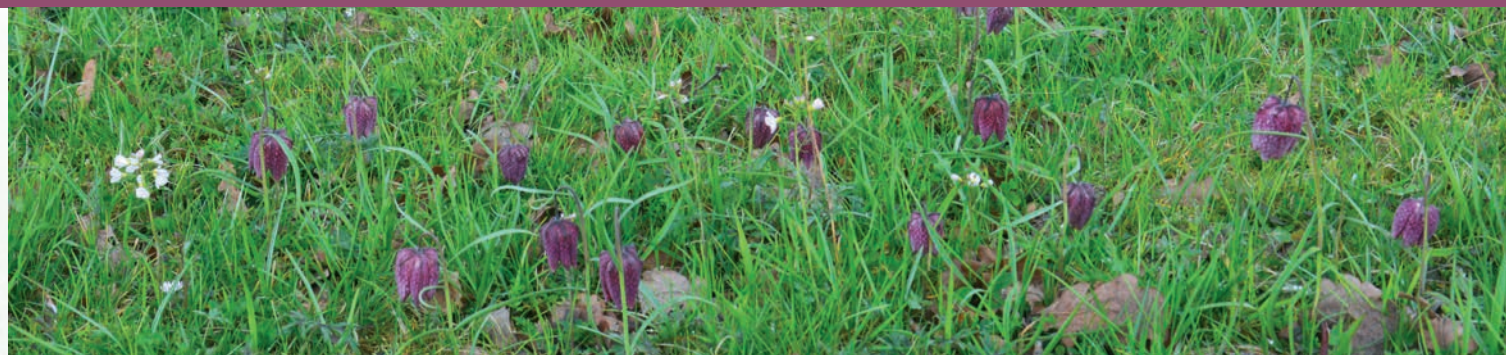
Kockavica (*Fritilaria meleagris* L.)

Red: *Liliales*

Porodica: *Liliaceae*

Hrvatski ime: močvarni tulipan,
prava kockavica, obična kockavica

Kockavica je zeljasta trajnica koja se razvija iz lukovice. Stabljika je visoka do 30 cm, nosi duge, uske listove, a na njenom vrhu u rano proljeće, tijekom ožujka i travnja, razvijaju se pojedinačni cvjetovi. Ponekad se na istoj stabljici mogu naći dva cvijeta ili čak više njih. Cvjetovi su **veliki, viseći, crvenosmeđe do purpurno obojeni sa svjetlijim i tamnijim šarama** koje tvore uzorak šahovnice, pa otuda i hrvatski naziv vrste – **kockavica**. Cvjetove u proljeće oprašuju bumbari i pčele, a biljka se može razmnožavati lukovicama (vegetativno) ili sjemenom. Istraživanja su pokazala da jedinke mogu doživjeti 30, vjerojatno i više godina, a tek od pete godine počinju stvarati cvjetove. Biljka je otrovna, pogotovo za sisavce.

Rasprostranjena na području srednje, sjeverne i istočne Hrvatske, **na vlažnim livadama, u riječnim dolinama te svijetlim, otvorenim i vlažnim šikarama i šumama**. Tek nekoliko izoliranih nalazišta poznato je s područja Velebita.

Kockavica je ugrožena vrsta kojoj **prijeti izumiranje** zbog gubitka prirodnih staništa – vlažnih livada. Zbog negativna čovjekova djelovanja (melioracija, pretvaranje livade u oranicu ili građevinsko zemljište), ali i prirodnog zaraštanja u drvenastu vegetaciju, što je posljedica prestanka košnje i ispaše, te zapuštanja livada, ta staništa nestaju, a s njima nestaje i kockavica.

Vrsta je **zaštićena** Zakonom o zaštiti prirode (10.6.1958. godine, „Narodne novine“ br.32/62), nalazi se na popisu svojti Bernske konvencije (konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa) i nalazi se u kategoriji rizičnosti od izumiranja u Crvenoj knjizi vaskularne flore Hrvatske, DZZP 2005., kao **osjetljiva svojta** po kojoj se smatra da je suočena a **vrlo visokim rizikom nestajanja na prirodnim staništima** (kategorizacija prema kriterijima Međunarodne unije za očuvanje prirode – International Union for Conservation of Nature – IUCN)

Uspješnost očuvanja i zaštite prirode zasniva se na podacima o **stanišnim tipovima i vrstama** koje na njima žive te njihovoj brojnosti na određenom području, stoga je 2005. Državni zavod za zaštitu prirode pokrenuo **Akciju praćenje stanja kockavice** u suradnji sa Javnim ustanovama za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode i školama.

Dosadašnjim aktivnostima u sklopu ove Akcije, uz pomoć nastavnika i učenika **prikupljeni su vrijedni podaci o rasprostranjenosti i brojnosti ove vrste.**

